

# LEJER I RANDERS

Særnummer 65 • Vinter 2011-2012



## Forkert varsling kostede udlejer over 200.000 kr.

Først efter flere år faldt der dom i en sag om ugyldig varsling, men lejerne vandt stort.

*Af Jakob Lindberg*

Sagen trak ud fordi boligretten først skulle tage stilling til en række spørgsmål om et huslejenævnsmedlems habilitet. I sidste ende fik lejerne imidlertid det for meget betalte retur, mens udlejer fik en stor efterregning i sagsomkostninger og procesrenter.

Sagen startede med, at en ejendomsmægler i Køge i 2007 varslede husleje-forhøjelse over for lejerne i en lille ejendom med 12 lejemål, som han ejer i byens havne-kvarter.

Der var tale om en omkostningsbestemt leje-forhøjelse på ca. 500 kr. om måneden for en lille lejlighed på 73 kvadratmeter. En af lejerne var bestyrelsesmedlem i Køge Lejerforening og hun kunne konstatere, at varslingen på en række punkter var fejlbehæftet.

### Huslejenævnet

Hun indbragte sagen for huslejenævnet som den i april 2008 afsagde kendelse i sagen. Nævnet tilsidesatte varslingen som ugyldig, hvorefter udlejer sender et nyt var-

sel, der var stort set identisk med den tidligere. Huslejenævnet underkendte i februar 2009 også den anden varsling med følgende begrundelse:

- at vedligeholdelsesregnskabet ikke var ført ajour til det tidspunkt, hvor varslingen blev afgivet

- at varslingen ikke var ledsaget af den sidst udsendte meddelelse fra Grundejernes Investeringsfond vedrørende henlæggelser til den såkaldte § 18B-konto

- at der var budgetteret med udgifter for 2006 i stedet for 2008

Baggrunden for, at de manglende vedligeholdelsesregnskaber og meddelelser fra GI medfører ugyldighed, er, at denne retsfølge er den eneste sanktion, der kan tvinge udlejere til at aflægge disse regnskaber.

Som huslejenævnsmedlem, indstillet af Køge Lejerforening var jeg med til at behandle sagen.

### Boligretten

Udlejer ankede begge kendelser til Boligretten og nu startede et årelangt slagsmål. Emnet var, om huslejenæv-

nets afgørelse var gyldig eller ugyldig. Udlejers advokat hævdede, at afgørelsen var ugyldig, fordi jeg som formand for Køge Lejerforening havde været med til at træffe afgørelse i sagen og fordi sagen var indbragt af Køge Lejerforening.

Lejers advokat hævdede, at dette ikke kunne medføre ugyldighed.

Da sagen skulle behandles i Boligretten i Roskilde, hævdede udlejers advokat også, at den lægdommer, der var

*fortsættes side 2*

Returernes ved varig adresseændring

POST DANMARK  
PP

B


Afsender:  
Randers Lejerforening  
Torvegade 14, 1.  
8900 Randers

**K**onkurs i andelsboligforeninger



side 3

**D**ebat om enighedslisten




side 4-5

**L**iberalismen førte til boligboble og økonomisk krise



side 6-7

**H**vordan er det nu det er?



side 8-10

**P**ræsentation af Carsten Hansen – ny boligminister



side 11

**D**en vigtige indflytningsrapport



side 12

**H**vor meget skal man istandsætte?



side 13

**I**nkompetent rådgivning i de almene boligorganisationer



side 14

**LEJER I RANDERS****Særnummer 65 Vinter 2011/12**

Lokaludgave af Lejer i Danmark  
Udgivet af Danmarks Lejerforeninger.  
Oplag: Ca. 10.000.  
Tryk: OTM, Postboks 209; 7430 Ikast.  
Redaktion: Jakob Lindberg (ansvh.),  
Bodil Kjærum og Henrik Stougaard.

**Danmarks Lejerforeninger:**

Telefon: 33 33 99 25; Fax: 33 33 99 41  
Hjemmeside: www.dklf.dk  
Postadresse: Sankt Peders Stræde 2, 1., 4000 Roskilde

**Daglig Ledelse:**

Bodil Kjærum (Roskilde), Landsformand.  
Kim Kristensen (Randers), Næstformand.  
Søren Ramsing (Sydfyn), Kasserer.

**Landssekretærer:**

Jakob Lindberg (Køge) og Henrik Stougaard (Roskilde).

**Kontingent:**

Det lokale medlemskontingent mv. fastsættes lokalt.

**Redaktionen af dette blad er afsluttet 25. november 2011**

Forår 2012, deadline: 15. februar 2012  
Sommer 2012, deadline: 15. maj 2012  
Efterår 2012, deadline: 15. august 2012

**KORT OM DANMARKS LEJERFORENINGER**

Danmarks Lejerforeninger blev stiftet i 1995.

Stiftelsen skete på baggrund af en række lejerforeningers ønske om en landsdækkende organisation, som er uafhængig af partipolitiske interesser.

Indmeldelse i Danmarks Lejerforeninger sker altid gennem en lokalforening: Den nærmeste lejerforening, der er tilsluttet Danmarks Lejerforeninger.

Danmarks Lejerforeninger betragter det som een af sine opgaver, at sikre de bedst mulige betingelser for det frivillige ulønnede arbejde i lokalforeningerne. Aktiviteterne omfatter derfor blandt andet:

Gratis kurser, udgivelse af bladet „Lejer i Danmark“ og udsendelse af informationspjecer om lejernes rettigheder.

Skulle man ønske yderligere informationer, eksempelvis Danmarks Lejerforeningers Love eller Princip & Arbejdsprogram, kan disse findes på www.dklf.dk/DL, men man er også velkommen til at kontakte os.

**ABONNEMENT PÅ LEJER I DANMARK**

Dette blad – Lejer i Danmark, eller lokaludgaver heraf – sendes gratis til medlemmer af Danmarks Lejerforeninger, samt til en række relevante institutioner, organisationer og personer. Hvis man ikke er blandt disse, og ønsker at modtage bladet uden samtidig at blive medlem af Danmarks Lejerforeninger; kan man tegne abonnement på bladet ved henvendelse til hovedkontoret. Prisen for et helt år er 120 kr.

**Fortsat fra forsiden**

udpeget af lejersiden var inhabil, fordi han var indstillet af Danmarks Lejerforeninger, som Køge Lejerforeninger er en del af.

**Omveje**

Inden boligretten kunne tage stilling til selve gyldigheden af varslingen, måtte man afgøre alle disse procedurespørgsmål. Udlejers advokats synspunkter fandt ingen opbakning, hverken hos den juridiske dommer eller de to lægdommere.

Alligevel skulle der flere indledende retsmøder til for at få afklaret spørgsmålene om inhabilitet. Blandt andet indhentede retten udtalelser fra Køge Lejerforening, fordi udlejers advokat påstod, at Køge Lejerforening fik provens af en eventuel gevinst hos lejerne. Dette afviste jeg på Køge Lejerforenings vegne.

Efter alle disse omveje kom retten endelig frem til det egentlige spørgsmål: om varslingen var gyldig eller ej.

**Dommen**

Dommen fra boligretten var klar: At jeg var formand for Køge Lejerforening, gjorde mig ikke inhabil til at deltage i huslejenævnets behandling af sagen. Det var heller ikke godtgjort af udlejer,

at der forelå nogen aftale om betaling af penge til foreningen fra lejernes side. Endelig fandt retten ikke, at jeg var inhabil, fordi den lejer der havde indbragt sagen var sagsbehandler i Køge Lejerforening.

Boligretten gav også Huslejenævnet medhold i, at de manglende oplysninger om vedligeholdelsesregnskabet måtte medføre ugyldighed.

Udlejer og hans advokat ville dog ikke give op. Sagen blev anket til landsretten, men inden sagen kom så langt, døde udlejer.

Hans arvinger ønskede åbenbart ikke at videreføre sagen og den blev hævet. Det betyder, at man erkender at den er tabt.

**Tilbagebetaling**

Lejerne havde nu krav på at få deres penge tilbagebetalt. Da sagen startede havde de besluttet at betale huslejestigningen, mens sagen verserede. Ingen havde forestillet sig, at den ville tage så lang tid.

Men efter 3 år og 7 måneder havde de betalt rigtig mange penge for meget til udlejer. Dem fik de nu igen.

En af lejerne fik ca. 25.500 kr. retur, hvoraf de 22.500 var formegret betalt husleje. Resten var procesrenter.

Tilsammen kom sagen til at

koste udlejer ca. 150.000 kr i tilbagebetaling. Derudover skulle han betale 30.000 kr i sagsomkostninger til lejers advokat og et ukendt beløb til egen advokat.

**Efterskrift om habilitet**

Inhabilitet foreligger, når en person er med til at afgøre en sag, og hvor personen har en personlig interesse i sagens udfald. Reglerne om inhabilitet står i Retsplejelovens § 60, idet reglerne for huslejenævnsmember som udgangspunkt er de samme som for dommere.

Nu var det ikke første gang at et sådant spørgsmål blev testet i en retssal. Allerede i 1988 tog Vestre Landsret stilling til et tilfælde som lignede. Også her blev det påstået at det huslejenævnsmember, som lejerens side havde indstillet, var inhabil, fordi vedkommende samtidig var formand for den stedlige afdeling af Lejernes LO.

En streng fortolkning af Retsplejelovens § 60 kunne føre til, at en lejerforeningsformand blev anset for inhabil, men Vestre Landsrets dommere mente, at spørgsmålet om huslejenævnsmedlemmers habilitet skulle forstås ud fra den særlige funktion disse medlemmer har: at de hver i sær skal repræsentere henholdsvis lejerens side og udlejerens side og varetage de interesser, deres organisationer står

for. For at der forelå inhabilitet skulle der foreligge en mere direkte og personlig interesse i sagens udfald.

Derfor blev huslejenævnsmemberet fra Lejernes LO ikke erklæret inhabil, og det havde ikke nogen betydning, at den pågæl-

dende LLO-afdeling havde fuldmagt til at føre sagen på deres medlems vegne

**RANDERS LEJERFORENING**

Torvegade 14, 1. sal  
8900 Randers

**Foreningens kontortider:**

Søgne tirsdage og torsdage 18.30 - 21.00  
Samt i øvrigt efter aftale.

Tlf: 86 42 91 14

Fax: 86 41 65 22

**Beboerlisten**

v/ Randers Lejerforening,  
Torvegade 14, 1. sal; 8900 Randers  
Tlf: 86 42 91 14  
Fax: 86 41 65 22

**Byrådsgruppen i Randers**

Byrådsmedlem **Bjarne Overmark**,  
Markedsgade 2 D, 1. sal, 8900 Randers.  
Mob: 22 21 37 55.

**Lone Donbæk Jensen**,  
Vester Tværvej 14, 8920 Randers NV  
Tlf: 22 37 21 17

## Hvornår kan udlejer få adgang til din lejlighed?

Grundloven siger, at boligen er ukrænkelig. Alligevel har udlejeren i visse tilfælde ret til at komme ind i din bolig.

*Af Lars Vestergaard*

Grundlovens § 72: "Boligen er ukrænkelig. Lejelovens § 54 & almenlejelovens § 32: "Udlejeren har ret til at få adgang til det lejede, når forholdene kræver det". Balancen, som udlejere og håndværkere har svært ved at respektere, er fastlagt ens i lejeloven og almenlejeloven.



### Frister

Der er 3 frister:

*Ingen* - Hvis det er uopsætteligt. (Det skal tages meget bogstaveligt, det er fx for at stoppe en vandskade eller bekæmpe rotter). Jvf. Almenlejelovens § 33 stk.3.

*6 uger* - Hvis arbejdet ikke er til væsentlig ulempe. (Det kunne være et mindre fugt-

tjek, varmemåleraflysning, maling af vinduer udvendigt og måske udskiftning af en termostatventil - typisk set taler vi om hvor mange minutter man skal være i lejermålet) jvf. Almenlejelovens § 33 stk.1.

*3 måneder* - Ved andre arbejder (dvs. når de er til væsentlig ulempe). Det er de fleste forbedringsarbejder og alle arbejder, der gør at der skal skærmes af, flyttes rundt, rum ikke kan bruges - her taler vi om at arbejdet tælles i timer. Jvf. § 33 stk. 2.

## Almenlejeloven

### Kapitel 7 Udlejers adgang til det lejede

§ 32. Udlejeren har ret til at få eller skaffe sig adgang til det lejede, når forholdene kræver det.

§ 33. Udlejeren kan med 6 ugers varsel iværksætte arbejder i det lejede, når udførelsen ikke er til væsentlig ulempe for lejeren.

*Stk. 2.* Inden iværksættelse af andre arbejder har lejeren krav på 3 måneders *varsel*.

*Stk. 3.* Udlejeren kan dog altid uden varsel foretage uopsættelige reparationer.

§ 34. Ethvert arbejde, der iværksættes af udlejeren, skal udføres uden afbrydelse og med den størst mulige hensyntagen til lejeren. Udlejeren skal straks foretage efterreparationer.

*Stk. 2.* Beboerklagenævnet kan fastsætte en tidsfrist for det enkelte arbejdes færdiggørelse.

*Bekendtgørelse af lov om leje af almene boliger. LBK nr. 961 af 11/08/2010*

## Energirenovering også for lejere.

Enhedslisten og regeringen har indgået en aftale om ekstra penge til energirenovering, som kommer både lejere og ejere til gode. Vi bringer aftaleteksten.

*Dokument*

- "Det skal gøres mere attraktivt at energirenovere sin bolig. På den måde reduceres energiforbruget, hvilket kommer klimaet til gode. Samtidig kan der opnås en besparelse på energiregningen.

Regeringen og Enhedslisten er derfor enige om at indføre en ny, grøn støtteordning til energirenovering af boliger. Støtteordningen vil desuden være med til at sætte gang i dansk økonomi. Der

skal bl.a. ydes tilskud til udskiftning og energirenovering af eksisterende vinduer, visse former for vedvarende energi, fjernvarme, øget isolering af tag og isolering af hulmur. Ordningen vil gælde for eksisterende private helårsboliger for både ejere, andelshavere og lejere, herunder lejere i alment byggeri og privat udlejningsbyggeri."

Ordningen får virkning fra 2013, og der afsættes 500 mio. kr. årligt i 2013 og 2014."

Boligordfører for Enhedslisten, Lars Dohn er forståeligt nok begejstret for forliget:

- "Det er meget positivt, at Enhedslisten har sikret, at den nye støtteordning for energirenovering af boliger, som indføres fra 2013 også omfatter lejeboliger. Hermed gøres der op med mange års diskrimination af lejerne i Danmark. Dette resultat understreger, at vi nu har fået et flertal i folketinget, der ikke kun tænker på boligejerne. Det lover godt for lejerne, udtaler han.



## Stop-prøver til MUS & personaleudvælgelse

*Af Lars Vestergaard*

Blandt mange ansatte i de almene boligselskaber er det blevet en dårlig vane, at man taler nedsættende om lejerne og har svært ved at respektere deres rettigheder.

Jeg har derfor udarbejdet følgende forslag til personaletest, som kan anvendes ved personaleudvælgelse og ved de såkaldte Medarbejder-udviklings-samtaler.

### Prøve spørgsmål 1.

*Når den almene lejelov kapitel 7 angiver 6 ugers varsel ved planlagte arbejder i lejemål. Hvor langt varsel skal beboerne så have?*

1. Ingen, håndværkerne kommer, når de har tid.
2. Fuck reglerne, aberne\* kan ikke læse.
3. 6 uger

### Prøve spørgsmål 2.

*Når en uge har 7 dage, hvor mange dage har så 6 uger?*

1. ca. 5 dage
2. 35 dage
3. 42 dage

### Facitliste:

*Svar 1:* Gå til afskedigelse

*Svar 2:* Gå til afskedigelse

*Svar 3:* Fortsæt til næste prøve / fortsæt ansættelse.

Ordforklaring: aberne = ab-erne = afdelingsbestyrelsesmedlemmerne.



# Højesteret frifandt lejer for ophævelse

Lejelovens husstandsbegreb skal forstås bredt. To venner der flytter sammen, kan udgøre en husstand og er dermed beskyttet mod ophævelser fra udlejeren

*Af Jakob Lindberg*

I et tidligere nummer af dette blad skrev jeg om en sag, hvor en konstabel, der havde ladet sin ven flytte ind hos sig, blev frifundet for udlejerens krav om at de skulle flytte fra lejligheden. Både Boligretten i København og Østre Landsret gav konstablen medhold i, at han kunne optage sin ven i sin husstand og lade ham bo hos sig uden at udlejeren kunne blande sig i det.

## Tilladelse til anke

Udlejeren, som jeg i artiklen kaldte Ejendomskontoret XX, søgte tilladelse til at indbringe sagen for Højesteret. Det er normalt meget svært, at få en sådan tilladelse fra det såkaldte Procesbevillingsnævn. Det lykkedes formentlig at få tilladelsen, fordi Procesbevillingsnævnet fandt at det var af principiel betydning at få Højesteret til at fastslå, hvornår der foreligger et husstandsfællesskab og hvornår der ikke gør.

En lejer kan ikke frit be-

stemme, at andre end ham selv må bo i den lejlighed han har lejet. Det står i Lejelovens § 26, at udlejeren skal give sin tilladelse hertil. Der er dog den undtagelse, at en lejer gerne må lade et medlem af sin egen husstand flytte ind *uden* at spørge udlejeren.

## Hvad er en husstand?

I Højesteret hævdede udlejerens advokat, at begrebet husstandsfællesskab skal forstås snævert. Der skal være tale om en væsentlig og personlig tilknytning mellem parterne, før man kan tale om, at der foreligger et husstandsfællesskab.

Udlejeren mente ikke, at der forelå en sådan tilknytning mellem konstablen og hans ven. Derfor havde konstablen ikke ret til at lade venen flytte ind, og da han havde gjort det alligevel havde udlejeren ret til at ophæve lejemålet.

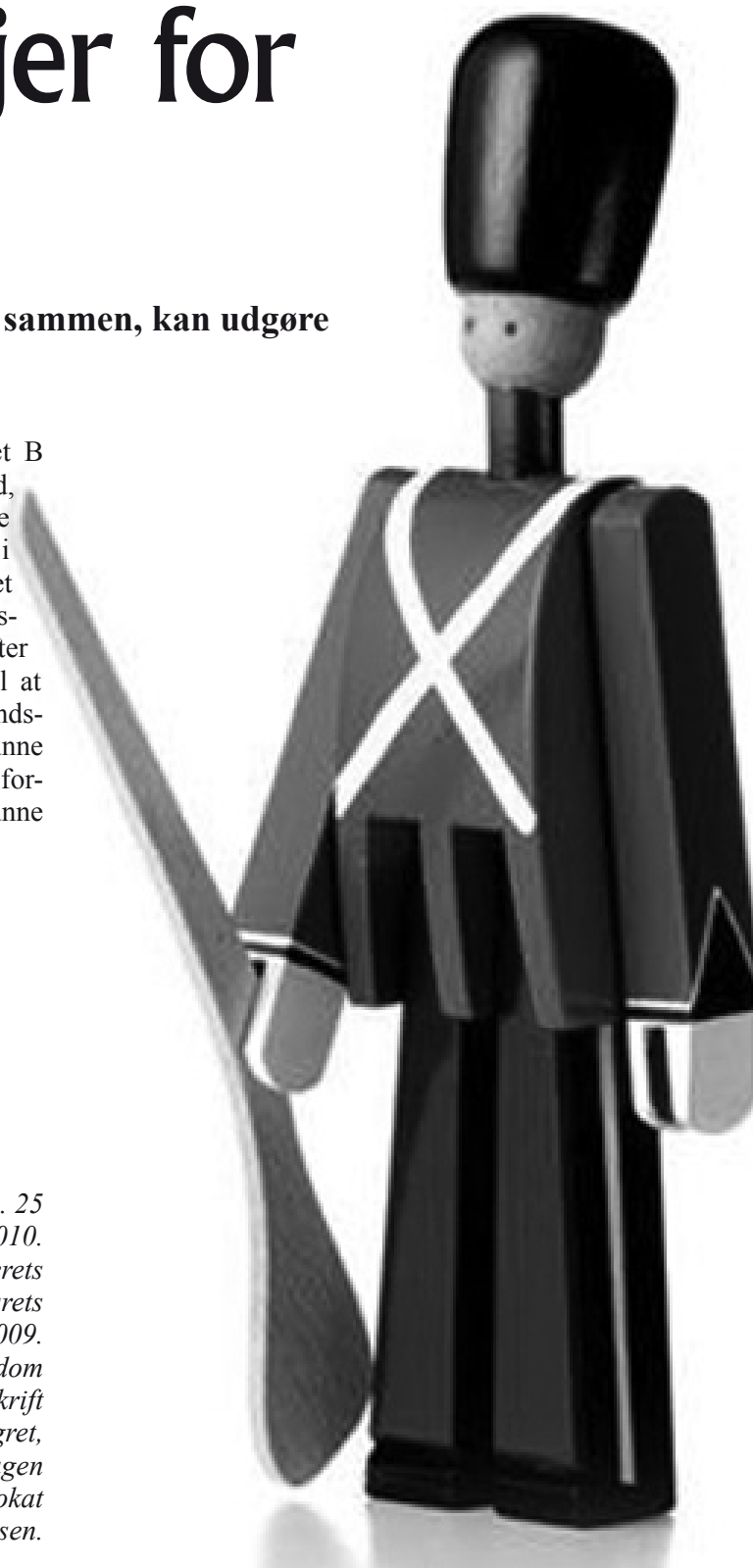
## Fælles om husholdning

Højesteret frifandt lejeren. Dommerne lagde vægt på

at konstablen havde ladet B flytte ind i sin lejlighed, fordi de var venner. De benyttede lejligheden i fællesskab, og de var i et vist omfang fælles om husholdningen. Dette var efter Højsterets mening nok til at opfylde kravet om husstandsfællesskab. Dermed kunne udlejer ikke blande sig i forholdet og konstablen kunne fortsætte i lejemålet.

*Kilde: Højsterets dom. 25 august 2011. Sag 97/2010.*

*Refereret fra Højsterets hjemmeside. Østre Landsrets dom af 3. December 2009. B-420-09. Landsrettens dom er refereret fra Tidsskrift for Bygge og Boligret, 2010.219. Lejeren var i sagen repræsenteret af advokat John Petersen.*



## Nye medlemmer

Vi opfordrer alle vore medlemmer til at hjælpe med at styrke. Lejerforeningen. Vis eller giv bladet til interesserede, flere blade kan rekvireres. Blanketten herunder kan bruges til indmeldelse.

### Jeg indmelder mig hermed i Lejerforeningen:

Navn: .....

Adresse: .....

Postnummer og by: .....

Indsendes i kuvert til Randers Lejerforening

Torvegade 14, 1. sal, 8900 Randers.

## Skriv til os !



Vi modtager meget gerne indlæg fra læserne. - Debatindlæg, artikler, digte, m. m. m... Hvis man har mulighed for det, vil vi være taknemmelige for, at man også sender sit indlæg på diskette; med oplysning om PC-formatet; eller som e-post. (Adresserne ses på side 2).